

At tage masten AF

Sådan bruger vi mastekranen

Forberedelse før du lægger båden ved mastekranen

Gør nedenstående som forberedelse før du lægger båden ved mastekranen, således at pladsen ved kranen optages i kortest mulig tid.

- Tag sejl og bom af.
- Løsn vanter og stag, og frigør el-stik.
- Tag undervanterne af, så man kan komme til at løfte direkte under salingshornene.

Ved mastekranen

- Start med at snakke hele proceduren ved mastekranen igennem med hjælperne, så alle ved, hvad der skal ske og i hvilken rækkefølge.
 - Det er bedst at være 3-4 personer der hjælpes ad.
 - Aftal gerne hvem der gør hvad, så rollerne og opgaverne er fordelt på forhånd.
- Læg båden, så den mast, der skal af, er ud for kranens lodrette søjle.
- Træk båden godt ind til kajen og sikr positionen med stramme fortøjninger og spring både for og agter, således at båden ikke kan flytte på sig undervejs i processen.
- Hvis masten er designet krum, tager man den af med forsiden af masten opad, men ellers vurderer om der er grej på masten eller i mastetoppen, der kan komme i karambolage med kæde og kran-arm.
- Sæt kort i mastekranen.
- Vurder mastehøjden i forhold til toppen af kranens arm – det er en teleskop-arm, som kan gøres kortere eller længere efter behov.
 - Teleskop-armens længde kan ændres med op til 2 m.
 - Hvis det er muligt, skal enden af armen helst være lidt under toppen af den mast, der skal af – af hensyn til det grej, der sidder i mastetoppen.
 - Brug håndsving til at forlænge henholdsvis forkorte kran-armen.
- Drej kran-armen om i nærheden af masten og vurder, hvor langt den skal fældes/vippes udad.
 - Brug det hydrauliske vippehåndtag til at dreje armen.
 - Skift retning ved at skubbe til den lille omskifter med sort kugle, som sidder oven på hydraulik-boksen.



Sæt kort i



Teleskop-armens motor kører i et spor på armen



Tilpas teleskop-armens længde med håndsvinget



Hydraulisk vippehåndtag til drejning af maste-armen

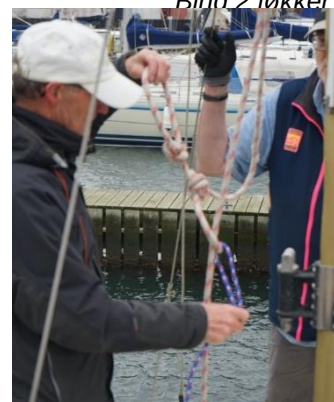


Omskifter styrer drejningens retning

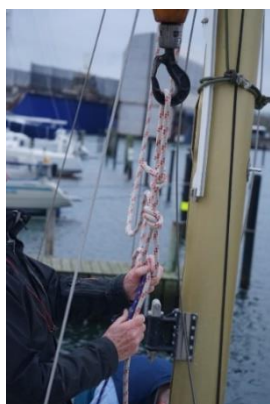
- Vip/fæld toppen af maste-armen ud til masten.
 - Brug håndsvinget på vestsiden af kranen til at flytte armens top indad eller udad.
 - Toppen af armen skal helt ud til masten, men ikke forbi.
 - Når kranens kæde hænger ned langs masten, er armen i rette position.
- Lav anhug.
 - Hvis bunden af masten er "tungere" end toppen over salingen, kan man vælge at bruge den lille løftestrop.
 - Læg løftestroppen om masten og sæt mastekranens krog i.
 - Løft kæden med krogen op, så masten løftes i punktet under salingen. Det er her, det er vigtigt at undervanterne er taget af.
 - Hvis masten er "tungere" over salingen end under, må man løfte masten i et punkt længere oppe ad masten.
 - Brug en tynd kasteline med vægt bundet i enden til at få anhugs-tovet op over salingen.
 - Hvis det driller, kan man låne en 5 m båds-hage fra en redningsstation til at lirke linen på plads – sæt bådshagen tilbage på plads med det samme efter brug.
 - Brug kastelinen til at trække anhugs-tovet i position om masten oven over salingen.
 - Sikr, at tov og line går fri af vanter m.v.
 - Lav en løkke i enden af anhugs-tovet til at sætte mastekranens krog i.
 - Lav dernæst en ekstra løkke (styreløkke) på tovet til at trække den anden ende af anhugs-tovet igennem og bind kastelinen i styreløkken, så tovet ikke strammes til før det er på rette sted.
 - Sæt krogen i løfte-løkken.



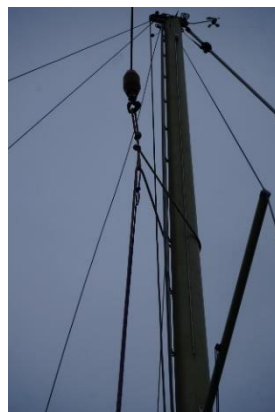
Bind 2 løkker



Anhugstov med 2 løkker



- Træk krogen opad, til løftepunktet ligger så højt, at masten er tungest i bunden, så den ikke vipper rundt når mastefoden frigøres.
 - Note: Sørg for at der er løftehøjde nok, især hvis masten er gennemgående.
 - Se billeder af mast med løftepunkt på næste side.



- Gør enden af anhugs-tovet fast om svanehalen – stykket op til løftepunktet skal være strammet til.
- Justér mastekranens arm, så den er i rigtig position.
- Brug den gule fjernbetjening til at køre kæden opad.
 - Hvis der bruges anhugs-tov, så hold i enden af tovet, så det strammes til.
- Uanset om masten er gennemgående, eller den står på ruffet/dækket, skal der en hjælper til at holde bunden af masten stabilt, så masten ikke svajer hid og did når den kommer fri.
- Kør mastens krog opad med den gule fjernbetjening, så kranen netop bærer masten.
- Slæk agterstaget.
- Afmonter topvanterne, læ side først.
- Afmonter agterstag.
- Afmonter forstag – lad en hjælper på land holde styr på det.
- Ved master der har en "bundsplitt" der skal fjernes for at masten kan løftes (hvad enten masten er gennemgående eller står på ruffet/dækket): tag bundsplitten af som noget af det sidste der afmonteres før masten løftes.
- Løft masten fri – hold fast og stabilisér den.
- Drej mastekranens arm ind mod land, masten i lodret position.
 - Den, der holder bunden af masten, følger med.
 - Det kan være gavnligt at have en til at hjælpe med styringen ved at holde i topvantet, så masten ikke drejer rundt (roterer).
 - En hjælper i land tager imod.
- Man må aldrig stå under masten.
- "Hund" (lille trævogn med bildæk) køres i stilling og mastefoden sænkes ned i den.
 - Vær sikker på, at ledningerne ud af mastefoden ikke kommer i klemme.
 - Lad "hunden" med mastefoden følge med rundt i kran-armens drej, så masten stadig holdes så lodret som muligt.



En hjælper styrer bunden af masten



Afmonter stag



Hund



Bunden af masten sættes i hunden

- Begynd at sænke masten mere ned, når kran-armen er drejet så langt om som muligt – sænk masten stille og roligt med den gule fjernbetjening.
- Træk vanter og stag til side og kør mastevognen ind under masten, når mastetoppen er godt 2 m over jorden.
 - Masten skal lægges, så der er ligevægt i længderetningen.
- Når masten hviler sikkert og i god balance på mastevognen, tages anhugget af.
- Saml vanter og stag og læg dem langs masten på vognen.
- Sænk mastekranens krog yderligere og sæt den på plads i øjet på kran-armen.
 - Stram kun kæden let – hvis kæden er helt stram, ødelægger krogen det øje den sidder i.
- Hæng fjernstyringen på plads på krogen i dens skærm.
- Kørs masten til pladsen ved masteskuret og flyt masten fra vognen over på bukke, så vognen er fri til de næste der skal bruge den.
- Flyt båden væk fra pladsen under mastekranen før du afmonterer salinger mv. fra masten, især hvis der er flere der venter på at komme til.
- Så er det tid at afmontere salinger og diverse andet grej fra masten, før den lægges i masteskur.



Mastetoppen sænkes nedad



Mastevogn

November 2022